

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 02 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

TIMOȘENCO Fiodor XXXXX,
născut la XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.01.2017 – 06.08.2019;

Instanța de apel: 03.09.2019 – 02.12.2019;

Instanța de recurs: 06.02.2020 – 18.03.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Comrat, sediul Central, din 06 august 2019, Timoșenco Fiodor a fost condamnat în baza art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal la 2 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal s-a suspendat condiționat executarea pedepsei închisorii aplicată lui Timoșenco Fiodor, fixându-i un termen de probă de 2 ani, obligându-l să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului de probațiune.

Solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare s-a respins ca neîntemeiată.

Prin aceeași sentință Timoșenco Fiodor în baza art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal a fost achitat.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Timoșenko Fiodor, la data de 28 ianuarie 2016, între orele 10.30 - 11.20, aflându-se în incinta Procuraturii mun. Comrat, amplasat pe XXXXX, fiind audiat în calitate de parte vătămată pe cauza penală și fiind avertizat de procuror privind răspunderea penală pe art. 312 din Codul penal, pentru declarații mincinoase prezentate cu bună-știință, acționând intenționat, a dat declarații false precum că

a fost bătut de către colaboratorul de poliție Petcoglo Serghei.

Totodată, pe parcursul urmăririi penale s-a constatat că leziunile corporale lui Timoșenco Fiodor, sub formă de echimoze la ochiul stâng, în regiunea articulației maxilare din partea stângă i-au fost cauzate de Creveț Leonid, care în seara aceleași zile, a avut un conflict cu inculpatul, ca urmare i-a aplicat ultimului câteva lovituri în regiunea feței.

Ca urmare, la data de 04 aprilie 2016 procurorul a încetat urmărirea penală pe cauza penală pe fapta aplicării lui Timoșenco Fiodor a torturii din lipsa elementelor infracțiunii în acțiunile lui Petcoglo Serghei și Pascal Alexandr, cu scoaterea acestora de sub urmărirea penală.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Cazmalî Vladimir în numele inculpatului prin care a solicitat casarea sentinței și achitarea inculpatului pe ambele infracțiuni din lipsa elementelor de infracțiune

În argumentarea apelului a indicat, că toate declarațiile anexate la materialele dosarului aduc îndoieli în temeinicia învinuirii lui Timoșenco Fiodor. Acele îndoieli nu sunt înlăturate prin probele învinuirii cercetate în cadrul ședinței de judecată. Conform principiului prezumpției nevinovăției, toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate sunt interpretate în favoarea inculpatului.

Menționează că declarațiile martorilor apărării au fost respinse de instanță, făcând alegații asupra faptului că ei nu au fost martori oculari ai incidentului, prin urmare cunosc despre cele întâmplate din spusele inculpatului. De asemenea instanța a adus circumstanțe precum că ordonanța procurorului din 04.04.2016 pe cauza penală nr. 2016198002 privind încetarea procedurii penale în baza plângerii inculpatului, nu a fost contestată de nimeni, inclusiv de inculpat. Lipsa concludentei și pertinentei probelor învinuirii, este temei de a emite sentința de achitare a inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 02 decembrie 2019, apelul avocatului Cazmalî Vladimir a fost respins ca nefondat. Sentința a fost menținută fără schimbări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond întemeiat a ajuns la concluzia precum că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal nu și-a găsit confirmare și că urmare pe acest articol a fost achitat, întrucât această faptă nu este prevăzută de legea penală.

Din cele constatate de instanța de fond și de apel, la 04.01.2016 inculpatul s-a adresat la procuratură cu plângere privind cauzarea leziunilor corporale de colaboratorii de poliție Petcoglo Serghei și Pascal Alexandr. În cele din urmă, anume plângerea inculpatului a servit ca temei pentru pornirea urmăririi penale

pe temeiul art. 166¹ alin. (4) lit. c) Cod penal. În opinia instanței de apel, instanța a ajuns la concluzia precum că în acest caz organul de urmărire penală a fost înștiințat nu prin denunțare, ci prin intermediul plângerii persoanei, căreia i-a fost cauzat prejudiciul prin infracțiunea inculpatului.

Ținând cont de art. 262-263 Cod de procedură penală, instanța de apel a căzut de acord cu concluzia primei instanțe precum că acțiunile inculpatului sub formă de denunțare falsă nu sunt demonstrate și că el întemeiat a fost achitat pe acest capăt de învinuire.

Discutând motivele apelului în partea solicitării achitării pe infracțiunea prevăzută de art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, instanța de apel le-a considerat ca nefondate.

Concluzia instanței de apel sunt luate în urma cercetării probelor în ședința de judecată care coroborează între ele în timp și spațiu. Concluziile instanței privitor la probarea și calificarea celor înfăptuite de inculpat, inclusiv ora, locul, motivele și alte circumstanțe ce urmează a fi stabilite, prevăzute de art. 96 Cod de procedură penală, sunt corespunzător argumentate și motivate în sentință prin probele cercetate în instanța de judecată.

Aceste concluzii au fost admise de către instanța de apel întru evitarea repetării lor, fapt ce corespunde jurisprudenței și practicii CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale pe cauza Albert vs România din 16 februarie 2010 constată că, deși art. 6 § 1 CEDO și le obligă instanțele de judecată să motiveze hotărârile.

Instanța de apel este de acord cu concluzia precum că niciunul din martorii audiați nu este martor ocular al circumstanțelor care au avut loc la 30.12.2015 în domiciliul inculpatului. Informația expusă de martori privind aceste circumstanțe vine nemijlocit de la inculpat, care este o persoană interesată în constatarea circumstanțelor factologice care au avut loc la 30.12.2015 în modul în care prezintă pentru el un avantaj.

Referitor la leziunile corporale depistate la inculpat, instanța de apel nu a putut lua în calcul versiunea inculpatului, întrucât prin declarațiile martorului Craveț L. a fost constatat cu certitudine că el i-a aplicat lui Timoșenco Fiodor loviturile.

Faptul nerecunoașterii vinovăției de către inculpat a comiterii infracțiunii de declarații mincinoase în opinia instanței de apel reprezintă o formă de apărare aleasă de el cu intenția de a se eschiva de la urmărirea penală, întrucât probele sus menționate, prezentate de partea acuzării, confirmă vinovăția lui în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Pe lângă aceasta instanța de apel a conchis că apelul înaintat nu a conținut nici un argument concret care ar fi permis instanței de apel să conteste legalitatea senineței emise. Din conținutul apelului rezultă că acesteia sunt doar aprecieri ale circumstanțelor cauzei expuse de apelant.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, inculpatul a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri, cu achitarea acestuia, deoarece nu există fapta infracțiunilor.

În motivare recurentul a invocat toate argumentele din apel în care, toate declarațiile anexate la materialele cauzei aduc îndoieli în temeinicia învinuirii lui. Acele îndoieli în opinia lui nu sunt înlăturate prin probele învinuirii cercetate în cadrul ședinței de judecată. Conform principiului prezumpției nevinovăției, toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate sunt interpretate în favoarea inculpatului.

Recurentul menționează că declarațiile martorilor apărării au fost respinse de instanțe, făcând alegații asupra faptului că ei nu au fost martori oculari ai incidentului, prin urmare cunosc despre cele întâmplate din spusele inculpatului. De asemenea instanța a adus circumstanțe precum că ordonanța procurorului din 04.04.2016 pe cauza penală nr. 2016198002 privind încetarea procedurii penale în baza plângerii inculpatului, nu a fost contestată de nimeni, inclusiv de inculpat. Lipsa concludenței și pertinentei probelor învinuirii, este temei de a emite sentința de achitare a inculpatului.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului inculpatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că acesta este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar

va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească definitivă.

Colegiul penal apreciază ca nefondată critica inculpatului sub aspectul pct.8), în sensul că la caz *nu au fost întrunite elementele infracțiunii incriminate inculpatului, or eroarea gravă de fapt* trebuie înțeleasă în sensul atribuit de legislator în art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală și anume stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor. Eroarea gravă de fapt trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt.

De remarcat este, că acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Colegiul menționează că din pretențiile inculpatului rezultă că el solicită să fie achitat pe ambele infracțiuni, pe când prin sentință el deja a fost achitat pe art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal din lipsa elementelor infracțiunii, deci recursul ordinar critică a doua infracțiune pentru care a fost condamnat pe art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal

În viziunea recurentului probele administrate pe dosar nu confirmă vina lui în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, astfel instanțele de judecată l-au condamnat în baza presupunerilor. Deci, în esență recurentul afirmă, că prima instanță a pronunțat o sentință de condamnare bazată pe presupuneri, aceasta fiind menținută și de instanța de apel.

Reieșind din materialele dosarului se constată, că inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal și anume - *Prezentarea, cu bună-știință, a declarației mincinoase de partea vătămată dacă această acțiune a fost săvârșită în cadrul procesului penal, legate de învinuirea de săvârșire a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave.*

Instanța de recurs consideră, că prima instanță și cea de apel corect au stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, astfel just ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiuni determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

În urma cercetării recursului ordinar s-a depistat că inculpatul a invocat toate argumentele invocate de avocatul său în cererea de apel la care instanța de apel a răspuns argumentat. În același context, se reiterează că, în jurisprudența constantă a Curții Europene pentru Drepturile Omului, cu fiecare ocazie posibilă se reamintește că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia, iar o hotărâre motivată, în sensul legislației naționale pertinente, precum și a jurisprudenței CtEDO, trebuie să conțină motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței la adoptarea soluției, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților în raport cu actele cauzei.

Respectiv, Colegiul nu poate să achieseze la argumentele recurentului precum că instanța de apel nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, care obligă instanța să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Or, aici urmează a se reține că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atâta timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, adică așa cum s-a procedat în cauza de față.

Sunt neîntemeiate argumentele recurentului, deoarece analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel și-a motivat soluția în ce privește prezenta infracțiunii, stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului și reieșind din cele expuse supra, din materialele cauzei, instanța de recurs conchide că, concluzia instanța de apel referitor la stabilirea pedepsei este legală și întemeiată.

În acest context, Colegiul consideră oportun de a se referi și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că instanțele judecătorești trebuie să-și motiveze deciziile în temeiul art. 6§1 al Convenției (a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija vs. Spain, 9 decembrie 1994, §29). Totuși, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument al părților, mai cu seamă dacă el este invocat în mod repetat, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei. Or, în opinia Curții, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (a se vedea în acest sens cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010).

În urma celor expuse, Colegiul penal constată că hotărârea recurată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este legală și întemeiată, iar temeiurile invocate nu persistă în cauză și prin urmare, argumentele invocate de avocat nu au suport probatoriu și contravin probelor

administrate. Prezenta circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat, pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpat, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 02 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe Timošenco Fiodor XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 06 mai 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion